

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2327

Tarih: 04.02.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **04.02.2011**

Fatma KURTULAN
Van Milletvekili

Bitlis'in Mutki İlçesinde, görgü tanıklarının ifadeleri doğrultusunda kazı yapılan bir yerde toplu mezar olduğu anlaşılmıştır. Yapılan kazılar sonucu şimdiye kadar 18 insana ait kemikler bulunmuş ancak kazı bitirilmeden çalışma durdurulmuştur.

Diğer taraftan Bitlis İnsan Hakları Derneği'ne yapılan başvurulara göre Mutki'de 38 ayrı toplu mezar olduğu, Bitlis genelinde ise 100'ün üzerinde toplu mezar bulunduğu ileri sürülmüştür. Ayrıca bölgenin hemen hemen her ilinde onlarca toplu mezar olduğu görgü tanıklarının anlatımları doğrultusunda edinilen bilgiler arasındadır.

Mutki'de kazı çalışmaları sürerken kaybedilenlerin yakınları kazı çalışması yapılan yere akın ederek, yıllardır haber alamadıkları yakınlarının kemiklerini o çukurlarda bulmayı umut etmişlerdir. Kayıp yakınlarının, yıllardır yaşadıkları drama duyarsız kalan devlet ve hükümet, ortada bu kadar somut kanıtlar olmasına rağmen konuya ilişkin bir açıklama yapmayı dahi gerekli görmemişlerdir.

Mutki'de bir toplu mezarda 18 kişiye ait kemikler ortaya çıkmış ancak bir tek hükümet yetkilisi bile Mutki'ye giderek çalışmaları izlemeyi gerekli bulmamıştır. Devletin ve hükümetin bu tutumu, vicdanları kanatırken, annelerin gözyaşlarını durduracağı sözünü veren hükümetin, gerçek zihniyetini de bir kez daha ortaya koymuştur.

Hükümetin geçmişin karanlığı ile hesaplaşmak gibi bir derdi bulunmadığı yeniden anlaşılmıştır. Eğer hükümet, devletin bu kadar açık bir şekilde sorumlu tutulduğu bir suçun açığa çıkarılmasını sağlayamıyorsa, burada demokratik ilerleyişten söz edilemez. Devlet ve hükümet bu utançtan kurtulmak için çaba harcamak bir yana en somut kanıtlar karşısında bile üç maymunu oynamaktan öte bir varlık gösteremez duruma gelmiştir.

Kayıp yakınları yıllardır ellerinde taşıdıkları fotoğraflarla, devletten feryat figan yardım istemekte ancak devlet ve hükümet bu sese kulaklarını tıkamaktadır. Sayısız faili meçhul cinayetlerin, gözaltında kayıpların ve zorla kaybedilmelerin olduğu bu ülkede "topluların" ortaya çıkmasının, hükümet için kıymeti harbiyesi yok mudur?

Kayıp yakınları, kaybedilenlerden devleti açık bir şekilde sorumlu tutarken, hükümetin toplu mezarlar karşısında sessiz kalması ya da kazıları durdurması bu suça ortak olduğu anlamını taşıyabilmektedir.

Çünkü yıllardır haber alınamayan insanlar, Türkiye'nin en karanlık dönemlerinden birinde kaybedildiler. Karakola çağrılan, yolda askeri araca bindirilen, bir gece vakti emniyet birimleri tarafından evinden alınanlar bir daha geri dönemadılar. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da 90'lı yıllarda başlayan ve Kürtleri yok etme planının bir parçası olan kaybedilmelerden devlet doğrudan sorumludur.

Mutki'de başta olmak üzere, toplu mezar olduğu iddia edilen her yerde, ekipler görevlendirilerek, o dönem bölgede görevli devlet yetkilileri, görgü tanıklarının ve Ergenekon sanıklarının da iddiaları doğrultusunda kapsamlı bir çalışma başlatılarak toplu mezarların açılması zaman kaybetmeden sağlanmalıdır. Hükümet, kaybedilenlerin "toplular mezarlarda olduğu gerçeği" ile yüzleşme cesaretini göstererek, geçmişin karanlığını aydınlatmak için ilk adımını atmalıdır.

Bu Bağlamda;

1-Hükümetiniz, 9 yıllık iktidar sürecinde, Türkiye'nin en karanlık dönemi olan 90'lı yıllarda Doğu ve Güneydoğu Bölgesinde kaybedilen ve hala haber alınamayan Kürt vatandaşların bulunması için şimdiye kadar ne yapmıştır?

2- Hükümet, kaybedilenler hakkında kayıp yakınlarının gerçeği öğrenmesini sağlamak için neden görev almaktan kaçınıyor? Ortaya bu kadar somut kanıtlar çıkmışken hükümet olarak gerekli duyarlılığı göstermemenizin sebebi nedir? **Toplu mezarlar konusunda devlet arşivlerinde ve TSK'nın elinde her hangi bir belge ya da kaybedilenlerin sayısına ve kimliklerine ilişkin bir bilgi mevcut mudur?**

3-Mutki'de 36 kişinin 4 ayrı noktaya gömüldüğü iddiaları üstüne tek bir noktada yapılan kazılarda 18 ölü bulundu. İnsanın kanını donduran bu tablo karşısında bir açıklamada dahi bulunmamanızın sebebi nedir? **Bu toplu mezarlar karşısında hükümet olarak ne yapmayı düşünüyorsunuz?**

4-Ergenekon soruşturması kapsamında sanıkların itirafları ve bölgedeki görgü tanıklarının ifadelerine göre bölgede yüzlerce toplu mezar bulunmakta, kazı yapılan kimi yerlerde ise iddiaların doğru olduğu anlaşılmaktadır. Ergenekon sanığı Arif Doğan ve birçok sanık daha işledikleri cinayetleri açıkça itiraf etmiştir. Bütün bu iddialar ve toplu mezar gerçeği karşısında nasıl bir yol izlemeyi düşünüyorsunuz? **Bu güne kadar hükümet nezdinde neden bir girişim yoktur? Hükümet iddiaları inandırıcı bulmamakta mıdır?**

5-Durdurulan kazı çalışmalarının yeniden başlaması ve olduğu iddia edilen her yerde kazı yapılması için direktif vermeyi düşünüyor musunuz?

6- Görgü tanıkları, can güvenlikleri olmadığı gerekçesi ile gizli ifade vermekte, kimileri ise can güvenliklerinin olmadığını öne sürerek gördüklerini anlatmaktan sakınmaktadır. Katliamların nasıl ve kimler tarafından yapıldığı, toplu mezarların başkaca nerelerde olduğu hakkında görgü tanıklarının ifade vermeleri için bir çalışma yürütmeyi düşünüyor musunuz?

7-Türkiye'deki faili meçhuller ve kaybedilenler göz önünde bulundurulduğunda, **Birleşmiş Milletler Bütün Kişilerin Zorla Kaybedilmeden Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme** hayati öneme sahip. Türkiye bu durumda söz konusu sözleşmeyi imzalamayı neden kabul etmemektedir?